

Schaapskudde Ruinen

J A A R V E R S L A G 2 0 2 3

Stichting "het Drentse Heideschaap"

Colofon

Samenstelling dagelijks bestuur:

Dhr. R. van Bezoen (voorzitter)
Mw. A.R. Kolk-Middelveld (secretaris)
Dhr. H. Schalen (penningmeester)
Dhr. A. Beijering (bedrijfsvoering)

Bedrijfsleider:

Herder Michiel Poelenije

Postadres:

Stichting "Het Drentse Heideschaap"
Postbus 45
7963 ZG Ruinen

Bezoekadres:

Benderse 36
7963 RA Ruinen

Website/Contact:

www.schaapskudderuinen.nl

voorzitter@schaapskudderuinen.nl

secretaris@schaapskudderuinen.nl

penningmeester@schaapskudderuinen.nl

vergaderlocatie@schaapskudderuinen.nl

info@schaapskudderuinen.nl

Inhoudsopgave

1. Aanbiedingsbrief

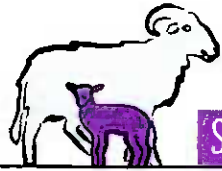
- 1.1 Inleiding
- 1.2 Algemeen
- 1.3 Resultaat 2023
- 1.4 Subsidies
- 1.5 Slotopmerking

2. Financieel verslag 2023

- 2.1 Balans per 31 december 2023
- 2.2 Toelichting op de balans
 - 2.2.1 Activa
 - 2.2.2 Passiva
- 2.3 Exploitatier rekening 2023
 - 2.3.1 Toelichting op de exploitatier rekening
 - 2.3.2 Energietransitie
 - 2.3.3 Subsidies en bijdragen (algemeen)
 - 2.3.4 Vaststelling financieel verslag 2023

3. Jaarverslag 2023 van de herders

- 3.1 Begrazing
- 3.2 Kudde activiteiten
- 3.3 Neven activiteiten

Schaapskudde Ruinen

1. Aanbiedingsbrief

Aan het bestuur van de
Stichting "Het Drentse Heideschaap"

Ruinen, 19 april 2024

1.1 Inleiding

Samen met de overige bestuursleden, de medewerkers en vrijwilligers kijken wij terug op een mooi jaar met onlangs een zeer geslaagde en goed bezochte Lammetjesdag. Gaande het jaar konden we weer naar mooie activiteiten uitkijken.

De Blauwtong veroorzaakte 9 zieke schapen, waarvan er helaas 2 zijn overleden. In vergelijking met de omliggende kooien zijn wij hier tot nu toe goed doorheen gekomen.

De herder geeft aan dat er nu na de lammertijd geen bijzondere zaken aan het licht zijn gekomen bij de lammeren, die in verband kunnen worden gebracht met het blauwtong virus. Hopelijk komt er spoedig een vaccin.

1.2 Algemeen

De administratieve verzorging is zoals gebruikelijk in handen van Administratie en Belastingadviesbureau Benjamins en Steenbergers (B&S). Ook de resultaten rekening van het boekjaar is door hen opgesteld.

De dagelijkse gang van zaken zoals het doen van betalingen en het inboeken in Snelstart van de inkoopfacturen, aanmaken offertes, verkoopfacturen en digitaliseren van de boekhoudstukken, wordt door de penningmeester verzorgd.

De controle verklaring en vervolgens de vaststelling van het financieel verslag treft u aan in paragraaf "2.3.4 Vaststelling financieel verslag".

1.3 Resultaat 2023

Het operationeel resultaat over 2023 bedraagt € 43.952,- (negatief), terwijl dit geraamd was op € 33.619,- (negatief).

Van de Stichting Vrienden van de Schaapskudde is reeds een bedrag als voorschot op het tekort ontvangen.

Een uitgewerkt verslag met toelichting treft u aan in paragraaf "2.3 exploitatierekening".

1.4 Subsidies

Ieder jaar doet de stichting een beroep op de provincie Drenthe en de gemeenten De Wolden, Westerveld en Hogeveen om een bijdrage in de exploitatie beschikbaar te stellen. Dit jaar wederom een bijdrage ontvangen van het Dinamofonds.

Het past de stichting om op deze plaats hiervan melding te doen en daarvoor een dankwoord uit te spreken.

De gemeenten Hogeveen en Westerveld hadden eerder te kennen gegeven een heroverweging van hun subsidiebeleid te willen doen. Vanuit het Dagelijks Bestuur zijn stappen ondernomen. Dit heeft er toe geleid dat uit een ander beleidsveld van deze gemeenten, dit jaar alsnog subsidie beschikbaar kon worden gesteld.

Van de hiervoor genoemde instellingen zijn in 2023 de volgende subsidies ontvangen:

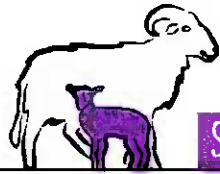
1. Provincie Drenthe	€ 49.651	
2. Gemeente De Wolden	€ 9.200	
3. Gemeente Westerveld	€ 3.249	
4. Gemeente Hogeveen	€ 1.700	(al ontvangen december 2022)
5. Dinamofonds	€ 5.000	

Samen goed voor € 68.800.

1.5 Slotopmerking

Volgend jaar 2024 vieren wij ons 75 jarig jubileum.

Hoogachtend,
Henk Schalen,
Penningmeester.

2. Financieel Jaarrapport 2023

De financiële verslaglegging bestaat uit een balans per ultimo 2023, een toelichting daarop, een exploitatierekening - of staat van baten en lasten - over het kalenderjaar, eveneens met een toelichting.

Het financieel Jaarrapport wordt vastgesteld zodra deze akkoord is bevonden in de vergadering van het Algemeen Bestuur en is mede ondertekend door Accountant en Belastingadviesbureau Benjamins & Steenberg (B&S).

2.1 Balans per 31 december 2023

BALANS PER 31 DECEMBER 2023					
AKTIVA	31-12-2023	31-12-2022	PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
<u>Vaste middelen</u>			<u>Eigen vermogen</u>		
Gebouwen incl. inventaris	€ 7.535	€ 8.535	Stichtingskapitaal	€ 5	€ 5
			Algemene reserve	€ 20.369	€ 20.369
<u>Vlottende middelen</u>			Reserve groot onderhoud	€ 74.087	€ 69.607
Schapen	€ 15.000	€ 15.000		€ 94.461	€ 89.981
Fourage c.a.	€ 7.600	€ 7.600			
Vorderingen	€ 29.210	€ 47.958			
	€ 51.810	€ 70.558			
<u>Liquide middelen</u>					
Kas	€ 666	€ -	<u>Schulden kort</u>	€ 2.354	€ 4.703
RegioBank NL56R8RB 0955 9264 59	€ 70	€ 10.820			
SNS bank NL42SNSB 0915 6002 50	€ 36.734	€ 4.771			
	€ 37.470	€ 15.591			
TOTAAL AKTIVA	€ 96.815	€ 94.684	TOTAAL PASSIVA	€ 96.815	€ 94.684

2.2 Toelichting op de balans

De balans van de stichting is kort en overzichtelijk en behoeft weinig toelichting.

2.2.1 Activa

Overige vaste activa

- Op de garage en machinepark is het jaarlijks bekende bedrag afgeschreven.
- Ook is er een afschrijving debiteuren gedaan betreffende een factuur uit 2022.

Vlottende middelen

De voorraden en de diverse vorderingen zijn hier opgenomen.

Vorderingen (€ 19.829,-)

Naast een debiteur ad € 484,- , een vordering op GLB € 8.518,-, doen wij ook nog graag een beroep op de Stichting Vrienden voor een bijdrage aan het exploitatietekort van € 20.208,-

Aangezien de bijdragen van de Stichting Vrienden voor het exploitatietekort van vorig jaar 2022 een surplus bevatte van € 3.744,- , was dit bedrag gereserveerd voor het exploitatietekort van 2023.

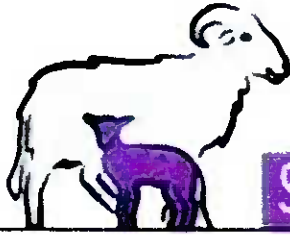
Samengevat:

Operationeel resultaat	€ 43.952,- negatief
Minus reservering St. Vrienden 2022	€ 3.744,-
Minus reeds ontvangen St. vrienden	€ 20.000,-
Restant exploitatie tekort	€ 20.208,- negatief

2.2.2 Passiva

Schulden kort

Crediteuren	€ 502,-
Omzetbelasting af te rekenen	€ 1.852,-
Totaal schulden kort	€ 2.354,-

Schaapskudde Ruinen

2.3 Exploitatierkening 2023 (staat van baten en lasten)

Lasten	Raming 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022	Baten	Raming 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Erfpacht, gebouwen, huur land	2.800	1.332	2.524	Verkoop schapen, wol en vlees	14.000	11.665	19.185
Diverse lasten	10.000	9.499	11.082	Subsidie provincie	46.000	49.651	48.677
Lonen/sociale lasten/kosten	77.500	78.092	75.814	Subsidie gemeenten	13.434	12.449	14.149
Verzekeringen/belestingen	8.000	10.384	10.310	Bijdrage Dinamofonds (welzijn)	5.000	5.000	3.650
Klein onderhoud	7.000	8.620	6.805	Diverse bijdragen	2.270	293	-
Machines en Werktuigen onderhoud	3.000	2.773	3.700	Huur woning	6.700	6.718	6.008
Afschrijving	1.000	1.150	1.000	Premieregeling/toeslagrechten	18.377	302	26.988
Veevoer	12.500	18.918	19.373	GLB Basispremie grond		8.518	
Verzorging Vee	12.500	11.473	8.325	GLB Zeldzaam Huisdier Ras		-	
Overige veekosten/Loonwerk	10.000	13.678	4.930	Bijdrage drukbegrazing	1.400	12.543	8.101
Marketing en promotie	3.000	2.444	2.964	Marketing en promotie	1.000	1.447	2.374
Info- vergaderruimte	2.000	927	460	Verhuur vergaderruimte	7.500	6.189	1.899
				Workshops Herder		563	-
Totaal lasten	149.300	159.291	147.287	Totaal Baten	115.681	115.338	131.031

Totalen	Raming 2023	Werkelijk 2023	Werkelijk 2022
Baten	115.681	115.338	131.031
Laten	149.300	159.291	147.287
Operationeel resultaat	-33.619	-43.952	-16.256

Dekking nadelige exploitatie			
Bijdrage St. Vrienden van de Kudde 2022		3.744	
Bijdrage St. Vrienden van de Kudde 2023		20.000	20.000
Totaal Exploitatie	-33.619	-20.208	3.744

2.3.1 Toelichting op de exploitatierekening

Het operationeel resultaat over 2023 bedraagt (negatief),	€ 43.952,-
terwijl dit geraamd was op (negatief)	€ 33.619,-
Het negatieve resultaat valt hoger uit	€ 10.333,-

De volgende posten wijken af van de begroting:

• Hogere kosten voor de verzorging van de schapen	€ 9.069,-
• Hogere kosten verzekeringen	€ 2.384,-
• Lagere opbrengst verkoop schapen. Lammeren vroeg verkocht ivm risico blauwtong	€ 2.335,-
• GLB Basispremie Grond is vervanger (PS) in 2023	€ 9.859,-
• De meeropbrengsten drukbegrazing	€ 11.143,-

(PS) In 2023 is Premiereregeling Schapen vervangen door GLB Basispremie Grond en de GLB Zeldzaam Huisdieren Ras. RVO/ministerie heeft dit nog niet voldoende kunnen uitwerken en heeft derhalve een voorschot gedaan op de Basispremie ad € 8.518,-.

Wij hebben geen vordering opgenomen voor 2023 betreffende de GLB bijdrage Zeldzaam Huisdieren Ras, omdat hier geen duidelijkheid in is gegeven.

Zoals reeds is opgemerkt in paragraaf "2.2. Toelichting op de Balans sub 2.2.1 Activa"; Voor het restant van het exploitatietekort van € 20.208,- doen wij graag nog een beroep op de Stichting Vrienden van de Schaapskudde Ruinen.

Lasten: Lonen/sociale lasten/kosten

Onder lonen is geboekt:

Lonen, diversen, verzekeringen en kosten	€ 53.496,-
Abeos inhuur hulpherder	€ 14.600,-
Vrijwilligersvergoedingen 9 hulpherders	€ 9.996,-
	€ 78.092,-

Annelies van Nieukerken wordt ingehuurd via Abeos als hulpherder.

Daarnaast hadden wij dit jaar weer een zeer enthousiast en gedreven team aan vrijwillige hulpherders. Een blijk van waardering en dank is hier zeker op zijn plaats voor: Lusing Cazemier, Marit van den Berg, Rina Schultink, Henk Jan van dalen, Ron Seitzinger, Hermine Wagenaar, Erik Schlomer, Willem Dijkema en Allard Heikamp.

Ook kunnen wij altijd weer om niet rekenen op een pool van vrijwilligers, voor de klusjes en klussen rondom de kooi. Het whiteboard met klussen te doen, word doorlopend aangevuld en raakt nooit vol!

Ook hier een blijk van waardering en dank, eveneens in willekeurige volgorde aan: Albert Beijering, Meine Jan Zegeren, Roelof Bult, Bertus Klomp, Henk Koster, Harry vd Vegt, Henk Karst, Henk Zwiens en Hein Moes.

2.3.2 Energietransitie

Aan de herderswoning, inclusief erf, is de afgelopen jaren de nodige aandacht besteed. Daarbij hebben wij ook steeds oog gehad voor ontwikkelingen op het gebied van toepassing van alternatieve energiebronnen.

Wij hebben een offerte geaccepteerd en wachten nu, op de uitvoering van het plaatsen van zonnepanelen. Zo kunnen wij nog meer gebruik maken van zonne-energie. Ook de inruil van de diesel shovel naar een elektrische shovel staat op de planning. Zodra wij mogelijkheden zien voor subsidies en/of bijdragen, gaan wij stappen ondernemen om dit te verwezenlijken.

2.3.3 Subsidies en bijdragen (algemeen)

Hiervoor is in de aanbiedingsbrief al even het belang aangegeven van onze subsidieverstrekkers, dat wij deze op zijn minst graag willen behouden.

Naast de daar genoemde instellingen wordt ook jaarlijks van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer een bedrag ontvangen. Incidenteel worden ook van particulieren in de vorm van een gift of een legaat bijdragen ontvangen, ondanks dat deze officieel ten goede horen te komen aan Stichting De Vrienden van de Schaapskudde Ruinen.

2.3.4. Vaststelling financieel verslag 2023

Gelezen het financieel Jaarverslag 2023 van de penningmeester over het boekjaar 2023, waarbij in begrepen

- De aanbiedingsbrief
- De balans per 31 december 2023
- Exploitatierkening

Gelezen/bron het Financiële Jaarrapport met de Resultatenrekening over boekjaar 2023, opgesteld en uitgebracht door B&S, Benjamins & Steenbergen, Accountant en Belastingadviesbureau te Hoogeveen.

Dhr. K. Steenbergen

Aldus vastgesteld, na behandeling door de leden van het Algemeen Bestuur, bevestigd in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 19 april 2024.

Dhr. R. van Bezoen, voorzitter.

Dhr. H. Schalen, penningmeester.

3. Beknopt jaarverslag 2023 van de herder

3.1 Begrazing

De zomer van 2023 was warm, dit heeft effect gehad op de begroeiing in het gebied en op de uit te voeren begrazing. Het voedselaanbod voor de schapen was ruim voldoende, per seizoen hebben we goed kunnen begrazen op het aanbod binnen het Dwingelderveld.

De omvang van de kudde was in de winter rond de 450 en in de zomer ruim 800 schapen.

Door de mogelijke aanwezigheid van wolven is ervoor gekozen om het Kloosterveld niet meer 's nachts te begrazen. Dit gebied is te omvangrijk om met een hoog raster wolf werend te maken. De begrazing van dit gebied is overdag uitgevoerd met de volledige kudde.

Ook de drukbegrazing is overdag uitgevoerd, diverse delen in het gebied zijn afgerasterd met reguliere flexinetten. Het gebied de Anser ijsbaan is intensief begraasd, hierbij-zonder raster.

Het is niet haalbaar dit gebied in te rasteren.

Bij evaluatie van zowel gehoede begrazing als drukbegrazing is deze als zeer positief beoordeeld door opdrachtgever en terreinbeheerder Natuurmonumenten. Natuurmonumenten is

content met de huidige aanpak en deelt de mening dat het pijpestro op juiste wijze is behandeld afgelopen jaar. Vanuit Natuurmonumenten is heldere informatie ontvangen in de vorm van kaartmateriaal, waardoor rekening kan worden gehouden met aanwezige bijzondere flora en fauna in het graasgedeelte van het Dwingelderveld.

3.2 Kudde activiteiten

Gelijk aan voorgaande jaren hebben veel bezoekers de schaapskooi weer weten te vinden.

Zowel bij vertrek als bij het terugkeren van de kudde maar ook in de lammertijd. Zondag 2 april 2023 is er een Lammetjesdag georganiseerd en is het publiek in de gelegenheid gesteld om de nieuwe lammeren te bewonderen.

De zogeheten Club van 10 Drentse schaapskuddes is op bezoek geweest om te aanschouwen wat onze aanpak is voor wat betreft de begrazing en opbouw van de activiteiten in en rondom de kooi.

Reguliere activiteiten buiten de lammertijd waren, scheren, Q-koorts enten, stamboek keuren, spenen en behandeling tegen maag/darm wormen.

3.3 Nevenactiviteiten

Zaterdag 17 juni 2023 is de gehele kudde 's ochtends naar de Brink in Ruinen gelopen en onder grote belangstelling geschoren. Vier schaapscheerders hebben de schapen van hun wol ontdaan, waarna dit is verkocht.

Op 26 juli 2023 zijn we met de kudde naar de Brink in Ruinen geweest, een mooie activiteit die ieder jaar weer veel indruk maakt op de dorpsbewoners en toeristen. De Brink was goed gevuld, door nagenoeg een voltallige kudde van plm. 650 dieren.

Tevreden kunnen we terugkijken op een goed 2023.

Michiel Poelenije
Schaapherder

Grote schoonmaak van de kooi.

